

יום א', י' בכסלו תשס"ו (11 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שבוע שמח ושבוע טוב!

היום, **י' בכסלו**, נולד **גרשום שלום** בשנת תרנ"ג [1892] – מראשי החוקרים של הקבלה והמיסטיקה היהודית ושל תולדות עם ישראל. **גרשם שלום נולד כגרהרד שלום**

בברלין. אביו, **ארתור שלום**, היה יהודי מתבולל, פטריוט גרמני ואדם אמיד שבבעלותו בית דפוס גדול. בביתו של ארתור שלום חגגו את חג המולד, אך הוא ראה בהתנצרות "אקט מתרפס וחסר עקרונות" והתנכר לקרוביו שהתנצרו. אחיו הבכור של גרהרד שלום, **ריינהולד**, היה לאומני גרמני ימני ששמר על דעותיו אלה גם שנאלץ לצאת לגלות לאוסטרליה עקב עליית הנאצים. הבן האמצעי, **ורנר**, היה קומוניסט שהתנגד נחרצות להשתתפות גרמניה במלחמת העולם הראשונה ואף נאסר והואשם בבגידה כשהוביל הפגנה ציבורית נגד המלחמה. **גרהרד** לעומתם **חיפש "שורשים"** ו"אותנטיות יהודית", וכבר בצעירותו נמשך לציונות ולמחשבת היהדות בימיו בבית הספר והיה חבר בארגון "יהודה הצעיר". ורנר שלום השפיע על גרהרד וגם הוא השתתף בפעילות האנטי-מלחמתית של אחיו, בין השאר בהדפסת עלונים אנטי-מלחמתיים בבית הדפוס של אביהם. בשל דעותיו הרדיקליות האנטי-מלחמתיות נאלץ לעזוב את בית ספרו כשנה לפני סיום לימודיו. תגובת האב לסילוקו של גרהרד מבית הספר הייתה טרגיקומית. הוא שלח לגרהרד מכתב מנוסח ברשמיות בו הודיע לו שעליו לעזוב את הבית ושמלבד 100 מארק שיועברו לחשבוננו הוא לא יראה עוד פרוטה מאביו.

גרהרד עזב את הבית, הצליח להתחמק מהגיוס בתואנה של אי-שפיות ולמזלו הצליח להתקבל לאוניברסיטה משום שהבוחן ששאל אותו מדוע סולק מבית הספר פירש את הסברו המגומגם כאות לכך שהסתבך עם נערה, מעשה שנחשב רשלנות ג'נטלמנית. שלום למד פילוסופיה, מתמטיקה ויהדות, ולבסוף בחר להתמחות בקבלה. יש לציין שהוא עסק בכוחות עצמו בחקר ה"קבלה", כפי שהוא הבינה, למרות שלא היה לו מדריך להבנת הנושא. בשנת 1923 הוא קיבל את תואר הדוקטור באוניברסיטת ברלין. עם זאת חש עצמו שלום כחילוני וכתב ביומנו "**הדת היהודית אינה דתי**".

שלום עלה ארצה בשנת 1925 במסגרת העלייה השלישית והשתלב עד מהרה בסגל ההוראה של האוניברסיטה העברית בירושלים, אז מוסד צעיר ויחידי מסוגו בארץ. שלום הקדיש את חייו לחקר המיסטיקה היהודית, וזכה להיחשב לראש החוקרים בתחום זה. הוא פירסם מחקרים רבים על ספר הזוהר, על השבתאות וזיקתה אל הקבלה הלוריאנית. שלום הכיר לפני ולפנים את ספרות המיסטיקה היהודית העצומה, לרבות חיבורים רבים שנותרו בכתב יד. גישתו הפילולוגית המחקרית נשענה לא רק על כושר הניתוח ובקיאותו המדהימה, אלא אף על נטיותיו הביבליוגרפיות המובהקות.

שלום, כיהודים רבים אחרים שעלו מגרמניה בתקופה זו, שאף להגיע להידברות עם הפלסטינים. זמן קצר אחרי שהגיע לירושלים הקים שלום יחד עם **יהודה מגנס**, נשיא האוניברסיטה העברית, **ארתור רופין** ו**עקיבא ארנסט סימון** את **ברית שלום**, אגודה שפעלה להגיע לפשרה בין היהודים לשכניהם.

http://he.wikipedia.org/wiki/%D7%92%D7%A8%D7%A9%D7%95%D7%9D_%D7%A9%D7%9C%D7%95%D7%9D

"לדוד מזמור, לה' הארץ ומלואה, תבל ויושבי בה." [תהלים כ"ד 1]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום **ראשון** בשבת

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של **כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם** בתוך שאר חולי ישראל, **ולשלומם של כל חיילי צה"ל**